

Kiadóhivatal:

Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide címezendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilatkozati
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . 4 „
Negyedévre . . . 2 „
Egyenlő részlettel
Egyenlő részlettel

Egyenlő részlettel
Egyenlő részlettel

SOMOGYI ÚJSÁG

Szerkesztőség:

Kaposvár, Irányi D.-u. 14.

Ide küldendő a lap
szállási díját illető iratok.

Bérmunkások
nem fogadjuk el.

Készíratokat vissza
nem adunk.

MEGYEI ÉS HELYI-ERDEKŰ VEGYES TARTALMÚ HETILAP

A „Kaposvári Iparoskör” hivatalos közlönye.
Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: Poór Sándor.

A magyar állam és a kivándorlás.

Esztendőnk óta alig mulik el nap, hogy egyik másik, vagy valamennyi fővárosi lap fel ne jajdulna a kivándorlás miatt. És ugyancsak esztendőnk óta folyton ugyanazon hangon, ugyanazon modorban tárgyalják a kivándorlók ügyét. Tel: tudóval szidják az ugynevezett kivándorlási ügynököket, a külföldi hajóstársulatokat és azokat a szegény balsorsüldözött magyarokat, akik idehaza nem tudnak megélni és elmennek az Óceán másik oldalára. Nem csoda, ha az ilyen nem tárgyilagos felfogásnak nincsen meg a fogantatja. Akárhogy irnak is az újságok, a kivándorlás mindinkább erősödik, az ügynökök mindinkább akadálytalanul folytatják munkájukat és a nép helyzetén semmit nem javítanak, hogy elvegyék kedvét a kivándorlástól.

E cikk írója nem lát olyan nagy veszedelmet a kivándorlásban. Sőt ellenkezőleg, olyan bevezető csatorna félét lát benne, mely megkönnyíti az állam és a társadalom terheit. Mert az a magyar gazda vagy munkás, aki hosszú és keserves küzdelem után részánja magát arra, hogy elmegy az idegenbe, megélni, pénzt keresni, ha itt maradna, csak terhére válna az államnak és a társadalomnak, vagy elpusztulna nyomorában, vagy a bűn ösvényére kényszerítené az éhség. Szóval, a legtöbb kivándorló, ha nem vándorolna ki, szaporítaná a nálunk ugyis elég nagy számát a proletároknak, ami aztán komolyabb következményeket vonna maga után.

Azután meg nem úgy megy el hazuról a kivándorló, hogy sohse térjen többé vissza. Megállapított tény, hogy a kivándorlók nyolczvan százaléka hazajön. De nem szegényen, éhe-

sen, nyomorúságosan mint ahogyan elhagyták hazájukat. Hanem vidáman, jól kiöltözködve, pénzzel és reménységgel. Visszamennek szülőfalujukba és ha csak lehet, újra visszaszerzik azt a házacskát és földcskét, amit az adó vagy egyéb adósság miatt árvereztek el. Megtelepsznek és a kik néhány esztendő előtt gyűlölettel és keserőséggel szívükben hagyták el hazájukat, most annak nyugodt s jómódú polgáiraivá válnak. Amerikában, a csuf Amerikában keresték a pénzt hozzá...

S mit szólunk arról a millió és millió forintról, melyet a kivándorlott apák, fiak és fivérek küldenek haza évente családjuknak? Egész nagy jársok élnek amerikai pénzből, a családok, az ipar, s kereskedelem, az adóhivatal. Ha azok a szegény emberek nem mentek volna ki Amerikába, azokon a vidékeken most olyan nagy lenne a nyomorúság, akár csak a rutének között.

T Á R C Z A.

Az utolsó rózsaszál.

— A „Somogyi Újság” eredeti tárczája. —

„Ti lehullt rózsák, ti boldogok!
Halljátok szép regémet már?
Egyetlen vagyok és utolsó” —
Igy szól az őszi rózsaszál.

„Fürödtem c. alfa napsugárban
Mesészerű volt életem,
Boldog, gyönyör az éjjeli álmom,
Volt nekem ifjú jegyesem”.

Hajnalt-piros volt egykor szírmom,
Most halvány, oly rémes vagyok;
Jegyesem szellő elragadta,
Nekem már csillag nem ragyog

Utolsó álmodik a rózsaszál
Most pir váltja halvány színét;
Sohajt és hullatja szírmait...
Megint öleli jegyesét

Poór Sándor

A „legszebb”.

A d... i gyalogezred tisztje kaszinójában tanácskozást folytatott több tiszttel. Ugyanis: Ő felsége kiltatása helyeste látogatását s minél fényesebb fogadtatásról kellett gondoskodni.

A tisztek megbeszélték a fogadás részleteit s szóba került a hölgybizottság is, melybe már kizemelték a város legszebb hölgyeit.

— De melyik hölgy fogja Ő felségének az arany serleget átnyújtani, — kérde Dobo főhadnagy.

— Természetesen a legszebb, — morogta Hegyessy százados.

— Hm, ez épen a bökkenő! Nos, Eperjessy hadnagy ur, ön nagyon találékony ember, hogyan válasszuk ki a legszebb hölgyet, anélkül, hogy a többiek sértve érezzék magukat? — kérde Dobo főhadnagy a mellette ülő ifjú hadnagyhoz fordulva.

— Azt hiszem legjobb volna valami szépségversenyt rendezni.

— Ugyan, hadnagy ur, D ben szépségverseny! Nem vagyunk Spaaban — ellenkezett az ezredes.

— Nos nem is úgy képelem, hanem e héten lesz a kaszinóból, s akkor a legünnelemből bálkirálynőre bizzuk ezt a megtisztelő feladatot. Az érdekelt hölgye-

ket aztán bizalmasan értesíthetjük erről a határozatról.

— Nem is olyan rossz terv — szólott Hegyessy százados — fogadjuk el. Ugy is lett. Eperjessy hadnagy ajánlatához az összes tisztek hozzájárultak.

Néhány nappal később a város egyik elegáns ezkrázdájában több fiatal leány fagyaltozott, élénken tárgyalva a nap eseményeit. Természetesen legtöbb szó a kaszinóbólról és a vele kapcsolatos szépségversenyéről esett.

— Bizonyára Kunváry Ida lesz az est királynője — szólott az egyik szépség.

— Ezt nem merném állítani. Eperjessy Lóla is vetélkedik Idával — ugy-e Ella?

— Ugyan hova gondolsz! Az ő tisztátlan arcborréval szóba se jöhet, — veté ellen a kérdezőt, aki nem nagyon rokonszenvezett a kérdezőt hölgygyel.

— Hiszen ha ez nem volna, akkor kétsésg kívül ő volna a legszebb...

— Pedig ezen könnyen segíthet! Hiszen legerősebb udvarlója Johnsen dr. s patikus — jegye meg csipősen Ella.

— Ez nem való Eperjessy Lólához, aki különben sem viszonzozza érzelmeit.

Igy tereferáltak a hölgyecskék a persze mindegyik maga szeretett volna a „legszebb” lenni.

Délután Eperjessy hadnagy, szokás szerint, Johnsen dr.-hoz, testi-lelki jóbarát

Gyakran irnak a lapok kivándorlók pusztulásáról s az ilyen sporadikus eseményt általánossá teszik, úgy, hogy az ember azt hihetné, hogy a magyar kivándorlók valamennyien az éhhalállal birkóznak odakint. Ezt a politikát nem lehet helyeselni. Megesik, hozzá bizony elég gyakran megcsúsz, hogy kivándorlók elpusztulnak, tönkre mennek, legtöbbször a kivándorlási ügynökök gazsága folytán.

De hát tessék akkor a kivándorlási ügynökök ellen fordulni, tessék a kivándorlás ügyét rendezni! Ez lenne az orvoslás egyedüli módja, nem a nemtörődömség struccpolitikája, sem a goromba újságczikk. Ha a magyar állam szívéen viseli a kivándorlók sorsát, akkor ne igyekezzék megakadályozni a kivándorlást, mert erre úgy sem képes. Aki idehaza nem tud megélni, de Amerikában jólétet remél, azt nincs az a hatalom, ami visszatartsa.

A magyar állam itt csakis úgy állhat hivatása magaslátán, ha kezébe veszi a kivándorlás ügyét. Ha minden irányban támogatással és felvilágosítással szolgál a kivándorlóknak, Ha a kivándorlási társulatokat, melyekről bebizonyul, hogy csak a kivándorlók kiszípolozására törekszenek, az országból kiutasítja.

S végül ez a fő, ha odakünn Amerikában is megmarad a kivándorlók támaszának. Ha azokon a vidékeken, ahol kivándorlók nagyobb számmal települnek meg, konszultásokat állít fel, melyek azon örködnek, hogy jogtalanság ne essék idegenbe vándorolt népeinken s ne engedje őket bűnhé vagy nyomorba jutni. Nemcsak erkölcsi, de anyagi tekintetben is azonnal szembetűnő ennek az intézkedésnek az előnyös volta, mert hisz a magyar munkás az idegenből vagy haza küldi a pénzét, vagy összegyűjti s úgy jön

vele haza. Midőn az intéző körök a kivándorlás ügyével foglalkoznak, ebből a szempontból ítéljék meg a helyzetet, amint azt tették és teszik a Német, Angol, Francia és Olaszországban, melyeknek kivándorolt lakossága népesítette be a múlt században Amerikát.

Nem strucc politikára, nem hazafias frázisokra van szükség e kérdésben, hanem okos és humánus állami intézkedésekre.

Kaposvár rt. város polgármestere a múlt héten bizottságot hívott egybe a bor-, sör-, hus stb. fogyasztási adójának bérbeadás tárgyában; mely azonban a bizottsági tagok kérelme folytán határozatot nem hozott, hanem újabb határnap kitűzését hozta javaslatba. Mi meg is történt.

Mint értesültünk, ezen bizottságnak az lenne a feladata, miszerint mondjon véleményt az irányban, valjon továbbra is meghagyassák-e ezen fogyasztásiadó eddigi bérletének, az eddigi árban bérlete, vagy az akár árverés, akár ajánlati verseny útján a legtöbbet ígérőnek adassék ki?!

Ezen kérdésben jól határozni, annyira érdeke Kaposvár rt. város minden rendű és rangú lakosának, hogy azt holmi néhány forintokat kitevő, látszólagos anyagi haszon miatt elhibázzon, kiszámíthatatlan baj lenne.

Mi is tudjuk, értesültünk róla, hogy ezen üzemletnek, az eddigi bérösszegeknél magasabb, talán jóval magasabb árban bérbe vételére városunkban egy konszorzium alakult.

Azt is hallottuk már, hogy az e tárgyban határozó egyének némelyikét meg is nyerték a csalóka ügynek. De azt is tudjuk, hogy az intéző körök nagy része tudatával bír annak, hogy mit csinál és nem ül föl néhány a közönség kizsákmányolását célul kitűzött nyereség, — vágyó egyéneknek, mely kizsákmányolás, különösen ezen ügyben a közönség zaklatása, bosszantása által igen könnyen elérhető.

Ezen jognak eddigi bérletje annyira

tisztességesen. Sőt talán bátran elmondhatjuk, — hogy a saját kárával is, — annyira becsületesen árt el Kaposvár rt. város közönségével szemben, hogy őt csak a legnagyobb elismerés illetheti meg.

A bérösszeget pontosan megfizette; ezenkívül előző volt mindenkiél szembe, ellene jogos panasz fel nem merülhetett; ha azután e mellett megvolt a becsületesség, fáradságos munkája folytán megszerzett polgári haszna; most, hogy egy kapzsi, irigy, a közönség rovására meg gazdagodni vágyó egyénekből összehúzódtatás az ő megfontolására tör, őt a város közönségének engedni nem szabad, nem lehet.

Sőt még ha ezeket ígérnének neki, akkor sem! megmondjuk miért?!

Ha a város e célra több jövedelmet kap, lakosainak sokkal többet kell kifizetni, sokkal terhebb lesz rájuk a jövőre a jelené.

Ért hiszen senki sem képzelheti azt, hogy ez az újonnan összehúzódtatás csak azért alakult meg, hogy haszna ne legyen, hanem igen is azért, mert elhatározták, hogy a közönség zaklatásával majd még egyszer annit tud összeharcolni, mint az eddigi bérlet, aki tisztességes, emberi bánásmódja mellett is képes volt megélni.

Olyan volt a tehát a város állítólagos magasabb jövedelme, amit saját lakosainak zsebjéből szedne ki, és még e mellett kitenne őket a folytonos zaklatásoknak is.

Ilyen jövedelem többletre Kaposvár város közönségének nincsen szüksége, annak nem örülhet, sőt elfogadnia sem szabad. Nem akarunk utasításokat adni a bizottságnak, — mert hiszen erre nincsen is rá szorulva; — de elmondjuk véleményünket, már csak azért is, hogy gondolkodjék meg kellőleg, mit cselekednek, mielőtt döntő szavukat megadják.

Igen sok esetben jobb a kevés jó, a sok rossznál.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel figyelmeztetjük t. előfizetőinket, hogy kiknek előfizetésük lejárt, azt

jához ment, hogy egy kissé beszélgesse vele. A hadnagy, aki nem törődött annyit a emesi rangjával, mint büszke nővére, nagyon szerette volna, hogy barátja egykor nővére férje legyen. A két jóbarát melegen üdvözlölve egymást, beszélgetni kezdtek s csakhamar a magas látogatás meg a kaszinóból került szóba. Johnsen dr. bár nem volt jogosítva a megjelenésre, nagyon érdeklődött a bál s különösen a szépség verseny iránt.

— És mit gondolsz, kié lesz a győzelem — kérde a patikus.

— Legnagyobb kilátása az ezredes leányának, Kunváry Idának van, mert először is a parancsnok leánya, s aztán szépség dolgában senki sem vetélkedik vele.

— Lóla nővéred kiállná a versenyt az ezredes leányával, ha...

— Igen, ha nem volna az a kellemetlen bőrbaja, akkor bizonyára ő volna a legszebb a bálon! De hát ezen már nem segíthetünk!

— Hát ha?! — szólt Johnsen dr. mosolyogva.

— Ha tudnál egy szert és meggyógyítani Lólát, hidd el, inkább meghódítanád az ő büszke szívét, — szólt Eperjessy, aki ismerte nővére hiúságát.

— O, hisz tudnék egy csodálatlan

szert, de az csak nem járja, hogy én ajánljam föl neki!

— Nem is szükséges! Ha tudsz egy szert — amiben különben kételkedem — akkor nem nehéz azt diszkrétan a toalettaasztalára csempészni. De, mondom, nem adok semmit e szerekre; Lola már annyit próbált, hogy azt hiszem nem segít rája semmi.

— Biztos vagyok benne, hogy ez a szer beválik. Bocás meg, rögtön itt lesz. A gyógyszerész távozott s pár percz múlva néhány kellemes illatu kartonnal tért vissza. Ime, ez az a kitűnő toalettszappan, melyet számtalanszor oly pompás eredményt nyújtott.

— Nos igazán kíváncsi vagyok, meg lesz-e a kívánt eredménye?

* * *

A kaszinóterem tündéres fényben uszott. A ragyogó egyenruhák, sok szép hölgy, gyönyörű öltözékek, drága ékszerek elragadó látványt nyújtottak.

— Hallod pajtás, ugyancsak nehéz feladatunk lesz nekünk, pályabíráknak — szólt Hegyesy százados, Dobó főhadnaghoz.

— Ahogy vesszük! válaszolt emez. Látod én már tudom, kinek ítélem oda Paris almáját.

— Nos? kérde kíváncsian a százados.

— Nem akarok indiszkrét lenni, remélem megegyezik majd a bajtársak ízlése az enyémmel.

Hasonló beszélgetés folyt a terem többi sarkában; általában az a nézet kerekedett felül, hogy vagy Kunváry, vagy Eperjessy kisasszonyé lesz a győzelem.

Az utóbbit alig győzték csodálni. Különösen a hölgyek ámulnak, s nem tudták felfogni, hogyan tehetett hirtelen szert ilyen fehér, üde arczbőrre. Kitűnően, feszületlenül mulatott mindenki, csak Kunváry Ida nem, ki fájdalmasan tapasztalta, hogy Eperjessy Lolában hatalmas vetélytársra akadt.

Időközben tanácskozássra ültek össze a kijelölt tiszték.

— Azt hiszem, hogy mivel több bajtárs rokonságban áll a pályázó hölgyekkel, s különben is kissé kényes a dolog, legjobban a titkos szavazással döntünk — szólt az egyik bíráló.

Az ajánlatot egyenhanglagon elfogadták, s csakhamar megtelt egy csokó szavazólapokkal, melyeket a parancsnok feszült várakozás közt felolvasott. Azután kihirdette, hogy Eperjessy Lóla kisasszonyra esett a legtöbb szavazat.

Az ifjú hölgy csak úgy sugárzott a boldogságtól, mikor másnap megtudta fivérével az eredményt.

megújítani szivesek legyenek, nehogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel.

Tisztelettel A kiadóhivatal.

— **Somogyvármegye diszküldöttsége.** Somogyvármegye legközelebbi törvényhatósági gyűlésén elhatározta, hogy Ő felsége a király tiszteletére f. hó 17-én, — a midőn rövid kihallgatást tart Pécsen, — diszküldöttséget meneszt; mely diszküldöttség hivatalosan a felsége király előtt Somogyvármegye közönségének a trón és király iránti hűségét, törhetetlen ragaszkodását és tiszteletét kifejezni. Isten tartsa szeretett királyunkat!!

— **Hymen.** Dr. Bakos Géza a kaposvári kir. tszénk aljegyzője f. hó 17-én tartja esküvőjét Karádon, Körmeny Emilia urhölgygyel, özv. Körmeny Józsefné föld-birtokosnő leányával; ugyanakkor tartja eljegyzését a menyasszony nővérével Körmeny Erzsike urhölgygyel Hámory Zoltán Bpest fő- és székvárosi fogalmazó.

— **Kinevezés.** A n. atádi m. kir. mén telep parancsnokává a m. kir. honvédelmi miniszter, Horváth Jenő századost nevezte ki Székesfehérvárról

— **Nyugalomba vonulnak,** mint csurgói levelezőnk értesít, Héjjas Pál csurgói főgymnasiunai tanár és Mátray Gyula a csurgói áll. tit. képezde igazgató tanára. Mindketten elmondhatják magukról egész büszkén, hogy megtették kötelességüket tövises pályájukon becsülettel. Adja Isten, még soká élvessék bűven megérdemelt nyugalmaikat, és lehessenek az életben olyan jó vezetői a felnőtteknek, minők az ifjúságnak voltak hosszú éveken keresztül.

— **Vasuti merénylet.** A Szigetvár-kaposvári hely. érdekű vasut egyik vonata ellen a kora reggeli órákban merényletet akartak elkövetni. Ugyanis: Szent-László és Almásy-állomások között a haladó vonat előtt 5—6 talpából a sine megértesítésére szolgáló nagy vaszegeket kiszedték, bizonyára azon reményben, hogy az így meglazult sínpáron nem haladhat keresztül a vonat és okvetlen kisklik. A merénylő gonosz szándékát azonban a mozdonyvezető ébersége megfűszerezte, a mennyiben jó előre észrevette a bajt és így elhárította a nagyobb veszedelmet. A

mozdonyvezető azonnal jelentést tett és most erővel folyik a vizsgálat, — mely hivatalosan a gonosz tett kiderítésére. Az a gyanú tartja magát, hogy a szerencsétlenséget egy elbocsájtott vasuti munkás csupa bosszúból akarta előidézői.

— **Új iparvállalat.** Mint értesültünk, a közel jövőben Zákány községben Zichy Jenő gróf birtokán cukorgyár fog létesülni. A vállalatot egy belga kongorcióm finanszírozza, de a tőke 1/3 része hazánkban lesz elhelyezve. Úgy halljuk, hogy a részvénytársaság elnöke maga gróf Zichy Jenő lesz, ki az eszme megteremtője volt. Nagy örömeinkre szolgál, midőn látjuk és tapasztaljuk, hogy nagybirtokosaink, a léha turfok helyett kezdenek hozzászokni a nép boldogulását is nagy mértékben előmozdító, iparvállalatok eszmééhez.

— **Halálozás.** Bárány Sándor volt lengyeltóti ügyvéd, f. hó 5-én Budapesten, hosszas szenvedés után elhalt. Sokat szenvedett, sokat meghányta-vetette a sors nehéz keze, adjon fáradt porainak csendes megnyugvást a mindenek alkotója. A család által kibocsájtott gyászjelentés a következő: Alulírottak fájdalommal jelentik, hogy szeretett testvér, apa, sógor és férj Rendesi Bárány Sándor ügyvéd, hosszas szenvedés és az utolsó kenettel való ellátás után, folyó évi augusztus hó 6-án, reggel 4 órakor 58 éves korában az Urban csendesen elhunyt. A szeretett halott drága tetemei folyó évi augusztus hó 7-én, délután 1/4 órakor fognak a Vöröskereszt kórház kápolnájában az ág. ev. hitvallás szerint tartás szerinti való be-szntelés után Mocsoládra szállítani és az ottani temetőben levő családi sírboltban 8-án délelőtt 10 órakor örök nyugalomra tétetni. Budapesten. 1901. évi augusztus hó 6-án. Áldás és béke lengjen drága hamvain! Bárány Antonia férj. Alpár Jánosné, mint testvér. Sándor, Ferencz, Ödön, Antonia, mint gyermekei. Alpár János, mint sógor. Bárány Sándorné szül. Iványos Mariska, mint feleség.

— **Szerencsétlenség történt** a múlt héten Lábod községben Kulcsár István jó módu gazda emberrel. Ugyanis: midőn cséplőgépjét igazítani akarta, a gép keze egyike kezét elkapta és összezúzta. Gyógyítás végett beszállították a kaposvári köz-kórházba, a hol most gyógykeze-

lés alatt van. Ma már majdnem napirenden vannak az ilyen szerencsétlenségek, igen jól tenné a csendőrség ha nagyobb gondot fordítana rá, hogy valjon a szabályrendeletben előírt, elővigyázati szabályok kellőleg betartva vannak-e? Így sok szerencsétlenségnek eleje lenne véve.

— **Tanító választás.** Tanító választás volt Mozgó községben folyó hó 8-án. Mely alkalommal tizenhárom pályázó közül Riedelmayer Sándor lett megválasztva második tanítónak

Katona zene. A 44. gy. ezred zenekara nap-nap után gyönyörűsödött a kaposvári közönséget; a múlt hét végén a „Ferencz József” szálloda kerti helyiségében hangversenyeztek, hol a zene kedves hangjai, valamint a szálló tulajdonos kitűnő italaitól fellekesült ifjúság még táncra is kerekedett

— **Előmunkálati engedély.** A „Magyar Paizs”-ban olvassuk, hogy a kereskedelmi miniszter dr. Gosztonyi Mihály ügyvéd, budapesti lakosnak a dunántúli helyi érdekű vasutak Alsóledva állomásától Bellatin ecz és Muraszombat érintésével Radkersburg irányában, az ország határáig vezetendő vasut vonalra, a meghosszabbított előmunkálati engedély érvényét a lejáratától szándékozik további egy év tartamára meghosszabbíttatni. Hát még mindig kísért a vicinális engedély az uri körökben?

— **Fényes esküvő.** Széchenyi gróf cs. és kir. kamarás főrendiházi tag, néhai sár-vári és főlsővidéki Széchenyi Dénes gróf és özvegye, született Hoyos Mariette grófnő csillagkeresztes hölgy néhai Erzsébet királyné palotahölgyének fia f. hó 10. tartotta esküvőjét Német-Ladon Hoyos Terézia grófnővel özvegy Wurmbrand-Stuppach Gundacker grófnő született Wenckheim Terézia bárónő csillagkeresztes hölgy néhai Erzsébet királyné palotahölgyének, az Erzsébet-rend 1. oszt. keresztje tulajdonának, néhai Hoyos Miksa gróf os. és kir. kamatással volt első házasságból származó leányával.

— **Emberi bestiák.** Az emberiséget magukról teljesen levetkőzött egyéneknek esett áldozatul Kaposvárott Herman Anna családleány. A dolog ugyanis úgy történt, hogy Heiman Annát valami pénzkérés dologban által küldötték a Slovák féle gőzfürdő udvarra; meglátta őt Slovák egyik fia, megfogta, bevitte egy szobába és az ajtót rázárta. Később azután oda ment hozzá a másik Slovák fiu is és két gözmalmi alkalmazott, kik a leányt lefogták, hogy udok állati ösztönüket rajta kielégíthessék, de mert a leánnyal soká nem bírtak, valami folyadékot öntöttek szájába, mely után az egyik Slovák fia és két alkalmazottjuk a leányt megbec-telenítették. Így mondta ezt el a szerencsétlen leány a kihallgató bírói tag előtt; most pedig Somogyvármegye köz-kórházában fekszik, hol mérgezési tünetek is látszanak rajta, miután szája erősen habzik. Leg-érdekesebb a dologban azonban az, hogy ezen emberi bestiák még mindig szabadon járnak. Ezen Slovák féle fürdőhelyiségre ellen már a múltban is sok volt a panasz, talán nem lenne rossz, ha a rendőrség is ellátogatna és vizsgálatokat eszközölne nála néha napján.

A n-bajomi politikus csizmadiák. Nagy Bajomban a csizmadiák vagyonszámba része „Csizmadia Szövetkezet” alakított, hogy ezzel a szegényebb csizmadiákat kiszoríthassák. A terv már majdnem sikerült, mikor a szegényebb csizmadia nemzedékeknek is kinyílt a szeme. Gyűlést tartottak hát és elhatározták, hogy ők is szövetekezni akarnak; be is jöttek a kaposvári kir. törvényszékhez, czégyük bejegyzése miatt. Itt azután, mikor az illető tisztviselő kérdezte az czég czímét és ők is csak „Csizmadia Szövetkezet” czímet mondtak, megmagyarázta nekik, hogy kettő egy községben hason néven

— Őh mindezt csak neked köszönhetem. mert asztalodra tetted azt a megbecsülhetetlen kozmetikumot.

— Nem tagadom, de magát a szert nem nekem, hanem annak köszönheted, aki megérdemli, hogy több figyelemben részesítsd. Hagyj fel az előítéletekkel, s ne feledd, milyen dicsőséget köszönhetsz neki.

— Tudom, hogy kiről beszélsz s megfogadom a jó tanácsot. Csak azt csodálom, hogy erről a szerről eddig nem hallottam; hogy is hívják?

— Ez a szappan a Byrolin szappan, dr. Graffól, melyet a dr. Graf és Társa bécsei vegyészeti gyárában a hírneves Byrolinból készítenek. A Byrolint a legelső orvosok, mint kitűnő bőrápoló és szépítő szert ajánlják s nem csak télen, hanem különösen nyáron minden háztartásban nélkülözhetetlenné vált.

— És van még más toillette ezek is Byrolin néven?

— Ő igen. Johnsen dr. a napokban az említett Byrolinon és Byrolin-szappanon kívül még több Byrolin-készítményt is mutatott, de csak a Victoria-Byrolinra emlékszem, mely kitűnő hatásánál fogva különösen alkalmas arra, hogy a különféle krémeket kiszorítsa.

— O hától fogva csakis Byrolint használok, s úgy csak megrakom vele

toillette asztalomat, — kiáltott vigan Lóla, megölelve fivérét.

— De magad hozod el a szereket Johnsen dr.-tól!

Lóla pajkosan intett igent, s eltűnt.

Most pedig rövid leszek. A legfelsőbb látogatás öröme a város ünnepi díszitottságát és Ő felsége teljes megelégedésének adott kifejezést a valóban impozáns fogadtatás fölött.

A legboldogabb közé tartozott az a pár, amely az esti homályban szorosan egymáshoz simulva haladt végig az utczán. E két boldog nem volt más, mint a nap királynője, Eperjessy Lóla és Johnsen dr. gyógyszerész.

— Ő, milyen híres kis menyasszonyom van. — suttozta a fiatal ember gyengédén.

— És én kinek köszönhetem ezt a szerencsét? kérde Lóla völgyeúyára pillantva. Csak neked!

— Nem, édesem, — ellentkezett a gyógyszerész — nem nekem, hanem a felülmúlhatatlan Byrolin-nak!

nem lehet, nagyon fennakadtak. De volt köztük egy politikus e'ne, aki nyomban ki'űtötte, hogy hát ez ma' legyen „Ifjabb Csismadia Szövetkezet.” Hija, csak jó a politikus é'ez.

— **Augusztus 18-án** Ő császári és apostoli királyi Felsége születése ünnepén az ünnepélyes szent-mise d. e. 9 órakor fog megtartatni a helybéli rom. kath. templomban. Ugyasint szent-mise lesz f. évi augusztus 20-án Szent István irály ünnepén d. e. 10 órakor.

— **Paraszt-furfang.** Nemrég megírtuk, hogy Béczen öreg Gáspár Ferenczet a fia méreggel akarta elpusztítani. Most azonban kiderült, hogy az egész kóhalmány. Az öreg maga eszelte ki a mesét, maga készítette a fehér port, a melytől rosszul lett, hogy a hatóságot így félrevezetvén fiát bajba döntse a vagyonát szabadon pazarolhassa.

— **Eljegyzés.** Stadler Géza segédsi körjegyző eljegyezte Kántor Katicza kisasszonyt Nemesvidon.

ÜSARNOK.

Ott születtem.

Ott születtem én is,
Ahol te születél,
Ahol a falunak
Legszebb lánya lettél.

Itt hallgattam én is
Dajkadolásra,
Ahol te hallgattál
Szellősugásra.

Néma erdő csöndje,
Madárkacagása
Ott készít szívdűket
Együtt-dobbanásra.

Ott vidult fel lelkem
Szerető szavadra
Ott tapada ajakam
Égő ajakadra!

Ugy szerettelek meg.
Ahogy te szeretél,
Amilyen igazán
Szép hitvesem lettél...

Juhász Sándor

Egy jellem.

Szabó Géza barátunkkal történt meg az az eset, hogy tanárja elbuktatta az utolsó szigorlaton, mert nem akarta nőül venni a lányát. Szabó ugyanis lakásadója leányát szerette állhatatosan és hűen és ép csak ezt a szigorlatot várta, hogy mint kész ember, feleségül vegye a kis Tordai Ellát.

Most újra szigorlat előtt állott Szabó Géza. Egy cseppet sem tudott öb-bet, mint a mult alkalommal és mégis jól tudott mindent. De azért most még kevésbbé volt reménye, hogy keresztül megy a szigorlaton.

Igen, ha elvonné a tanár ur leányát, ha legalább erre vonatkozólag ígéretet tenné!

De hát nem veheti el, mert először nem szereti Valéria öngyságát, másodszor Elláskát meg szereti.

Hát akkor tegyen ígéretet. Ez meg alávaló dolog, mert ígéretet becsületes ember csak akkor tesz, ha azt be is tudja váltani. Ő pedig nem tudná feleségül venni Valéria öngyságát, még ha aranyból volna sem. Akár csak a multkori szigorlaton, ugyanazok az urak és már ott sétált igazottan a tanár ur. Mikor meglátja, megint csak oda megy hozzá és vésztőlőn kérdi:

Hát újra szigorlatozni jött?

Nagyságos ur eljöttem és egy nagyot nyel a becsületes fia. De istenemre mondom, ha most is eltálnék bukni, meg leszek én ezután szigorlat nélkül is.

Fenyegetés akar ez lenni, barátom? Semmi esetre tanár ur.

A professor egyszer-két zer végig sétál a folyosón, körül tekint. nem-e hallja, nem-e látja valaki, azután odalép a fiához. És míg hátat fordít a lépcsőnek, nem veszi észre, hogy leánya ép akkor ért a folyosóra.

Hát hallja Szabó, okosabban gondolkodik-e már, mint előzőt.

Szabó Géza nem felelt.

A tanár türelmetlen lett:

Igen szeretném tudni, hogy megjött-e már az esze, amennyiben atyját még a vidékről ismerem, ő is boldoggá lenne, ha maga egy szerencsés lépést tenna meg azért, hogy a családomba lépne.

Ott a lépcsőnél, a folyosó végén fe'szisszent egy leány: jaj, apám vásárra visz itt engem!

És a derék jellemes leány el szarrete volna takarni égő arcát.

Tanár ur, feleli egyszerűen a fia, ezt a szerencsés lépést nem tudnám megtenni, mert, mert...

Itt elhallgatott és magában hozzá tette;

Mert megszakadna a szívem!

A tanár ur selfortyant:

Tudom, miért. Mert még mindig abba a lányba van gabalyodva. Látom, hogy magával én már semmire sem megyek, jól van, ám maga sem megy velem semmire. A fiut elhagyta türelme: Ezt helyes volt tudni tanár ur, akkor be sem megyek a terembe.

És sarkon fordult, ott hagyta a tanárt, mielőtt ez felelhetett volna. Sarkon fordult, egy-két lépést tett előre, felpillantott és tanárja leányával találta magát szemben. És Géza rögtön észrevette, hogy a leány könnyezik, mert mindent hallott.

Udvariassan köszönt és tovább akart menni, de a leány megállította: Maradjon, Szabó ur, az én saját érdekemben kérem, hogy maradjon. sürgöny jött atyámnak, mely fivére rosszullétét jelenti és én siettem magam elhozni neki, nem sejtve, hogy őnt itt találom és nem sejtve, hogy egy ily jelenetnek leszek tanuja. Szabó ur, én becsülöm őnt és becsülöm atyámat. Az ön személyétől tehát elvárom, hogy nem áll utjába szerencséjének, nem követ el bünt és bemegy abba a terembe, hol a szigorlat fog lefolyni és atyámtól pedig azt várom el, hogy ő akként fogja őnt átengedni e szigorlaton, vagy át nem engedni, a mint őn azt megérdemli, vagy meg nem érdemli.

Szégnyenlem, nagysád, hogy tanuja volt e jelenetnek és fáj nekem, hogy így lekötözöttjének kellennem, de igaza van... Szólt Szabó Géza és bement a terembe.

A tanár ur csak azután ment be; előbb leányával beszélt...

Szabó Géza fényesen letette a szigorlatot, a többi urak csodálták, hogy milyen zavart ma a tanár ur, alig tud kérdéseket feltenni és nem is figyel a feleletre.

A szigorlatnak vége volt s Szabó Géza haza felé vette utját. Mikor megbukott volt a szigorlaton, akkor sem volt úgy lesujtva, mint most. Szégylte a fia nagyon, hogy annak a nőnek köszönheti utolsó szigorlatát, ki tőle semmit sem remélhet és úgy érezte magát, mint a ki valamit erőszakkal, érdemletlenül zsarolt ki magának. Még lassabban, kedvetlenebbül ment fel a lépcsőkhöz, mint mikor elbukott. Mikor benyitott szemben találta magát Tordai Ellával, az látva a fia felölt arcát, megrémülten kapott levegő után és egyszerre elterült a padozaton.

Géza utánna kapott, felemelte a diványhoz vitte és úgy élesztgette. Nem sokára felnyitotta szemét a leány és kétségbeesetten kezdte zokogni:

Ugy-e ismét elbukatták?

Nem, nem édes Ellám, ugy-e mondtam a multkor, hogy vannak rossz emberek is de jó az Isten. És mert jó az Isten, mondom most hát vannak áldott jó leányok is. Keresztül engedtek a szigorlaton.

Ella kitárta karjait és Géza szótlannul ölelte magához a leányt, kitől már nem szakithatta el senki soha.

Saruvári.

Irodalom és művészet.

— Irodalmi esemény van készülőben. Arról van ugyanis szó, hogy nemzeti irodalmunk összes elhunyt nagyinak munkái egyöntűt, diszes kiadásban kerüljenek a magyar nemzet kezébe; egyöntetűen diszesen és olcsón, 55 csinosan kötött, könnyen kezelhető kötetben.

Balassától és Zrinyitől Arany Jánosig mindent magába foglal ez a kiadás, a mit költői irodalmunk maradandó becsült fölműtathat. De nemcsak költőink munkáit: Széchenyi István, Deák Ferencz, Kossuth Lajos, Kemény Zsigmond munkáinak legjavát is. A „Magyar Remekírók” tehát nagy költőink és íróink olyan kiadása lesz, a melyre évtizedek óta vár a magyar nemzet és arra való, hogy olvassák, mert elhagyja azt, a mi másod- vagy harmadrangú, avagy a mi csupán a tudós kutatót érdekli.

A régibb írók műveit irodalmi értékeikhez és irodalomtörténeti jelentőségükhöz mért megválogatásban, az ujkori írók (nevezetesen Arany, Vörösmarty, Petőfi, Tompa, Garay, Bajza, Czuczor, Vajda, Arany László, Szigligeti, Madách, Reviczky, Csiky) műveit lehetőleg teljességükben, mindenesetre főműveikkel fogja felölelni.

A Franklin-Társulat, mint e korszukos irodalmi vállalat kiadója, ezzel a vállalatával nagy meglepetést szerez a nemzetnek. Évek óta készül rá; egymás után szerezte meg terve kiviteléhez jeles íróink munkáinak kiadói jogát, s most, hogy Arany János művei is tulajdonává lettek, siet annak megvalósításával s 55 tekintélyes szép kötetben egyesíti nemzetünk szellemi munkássága legjavának summáját, azzal a nagy gondossággal, melyet az ilyen tekintélyes vállalat megkövetel. Ezért az egyes írók munkáit leghivatottabbjaik rendezik sajtó alá s látják el életrajzzal. Élőkön Gyulai Pál, Beöthy Zsolt, Berzeviczy Albert, Kossuth Ferencz, Eötvös Károly, Rákosi Jenő, Léway József, Vadnay Károly, Heinrich Gusztav, Riedl Frigyes, Badics Ferencz, stb.

Az eszme, mely a kiadó társulatot e nagyjelentőségű vállalat közrebocsátásánál vezérli, az, hogy lehetővé tegye minden családnak a magyar nemzet jeles és remek íróinak megszerzését, ép úgy, a hogy a művelt külföldön is a legszegényebb jövedelmű család is legelső sorban a nemzeti klasszikusok birtokába jut.

A kiadó Franklin-Társulat e nagy vállalat részletes programját ősszel fogja közzétenni és ugyanakkor a kiadást megindítani. Kötelességének tartja azonban már most, — a közönség saját érdekében, — a figyelmet e korszakos vállalatra felhívni, hogy megtevéstések ellen megóvja. A hírlapokban ugyanis néhány nap óta „Képes remekírók könyvtára” czim alatt egy vállalat hirdettetik, melynek czime félreértésekre adhat alkalmat. Ily félreértések vagy megtevéstések kikerülése

végzett hangsúlyozni szükséges, hogy a magyar remekírók gyűjteménye kizárólag és csak a Frauklin-Társulat kiadásában jelenhetik meg, mivel ez a társulat ez idő szerint a nagy magyar írók kiadási jogainak kizárólagos tulajdonosa.

Nyilttér*)

BORHOZ LEGJOBB!

KITUNÓ ASZTALIVIZ

ES

NYALKAOLDÓ GYÓGYITAL.

MATTONI
ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).

Idény április hó 15-től október hó 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bajokban.

Rendelő orvos dr. POLGÁR EMIL.

Egészséges fekvés. — Jutányos lakások. — Jó vendéglő.

Villamos-vasúti összeköttetés a fővárossal.

*) E rovat alatti költségekért nem vállal felelősséget a Szerk.

367.

v. 1901.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tabi kir. járásbíró-

ság 1900. évi V. I. 12/1. számú végzése következtében **Apatil Károly** ságvári lakos javára **Szabady Béla** városbírói lakos ellen 800 or s jár. erejéig 1900. évi márczius hó 3-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2156 koronára becsült következő ingóságok u. m. 2 drb tehén, egy üsző, egy gőbe disznó 2 ruganyos kocsi és szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tabi kir. bíróság 1901. évi V. 23/1. számú végzése folytán 400—400 koronának 1896. sz. pt. 5., illetve 28-ikától 1900. október 5-ikéig járó 6% kamatai, és eddig összesen 169 kor. 72 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Város-Hídvég községben alperes lakásán leendő eszközzésére 1901. évi aug. hó 23-ik napjának délutáni 1/4 órája határidőül kitzeték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a leg többet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tabon, 1901. évi augusztus hó 9. napján.

SCHMIDT KÁROLY,

kir. bir. végrehajtó.

egy üsző, egy cséplőgép, egy hajtó rosta, egy kocsi és egy eke nyilvános árverésen eladatnak.

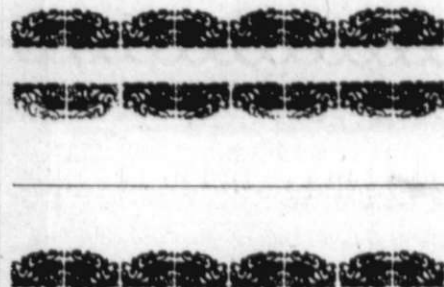
Mely árverésnek a tabi kir. járásbíróóság 1901. évi V. II. 68/9. számú végzése folytán összesen 464 kor. 81 fill. tökekövetelés, ennek különböző időtől járó 5 % kamatai és eddig összesen 251 kor. 46 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Karád községben alperes lakásán leendő eszközzésére 1901. évi augusztus hó 24-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel bivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tabon, 1901. évi augusztus hó 9. napján.

SCHMIDT KÁROLY,

kir. bir. végrehajtó.

M. kir. államvasutak. Zágrábi üzemeltetőség.

23814.

901. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzemeltetősege nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Fiume-Brajdica állomáson létesítendő laktanya, mozdonyszin, szénraktár és őrház munkálataira.

A terv, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta a pályázati feltételek, Zágrábott, az üzemeltetőség pályafentartási osztályában és a fiumei osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A nyomtatványok és tervek ugyancsak koronáért meg is szerezhetők. Az ajánlatokat legkésőbb 1901. évi augusztus hó 22-én déli 12 óráig kell benyújtani alulírt üzemeltetőség I-ső osztályánál (Ferenoz József-tér 19. sz. I. em.) Az ajánlatokat 1 korona, az ajánlat mellékleteit ívenként 30 filléres bélyeggel ellátva lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani. „Ajánlat Fiume-Brajdica állomáson létesítendő magas építmények munkáinak előállítására.”

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tabi kir. járásbíróóság 1901. évi V. II. 68/1. 69/1. számú végzése következtében dr. Polltzer Ignác ügyvéd, ugy Frank Henrich és fia javára **Berkli János** karádi lakos ellen 164 kor. 81 fill. 300 kor. s jár. erejéig 1901. évi november hó 13-án fogatosított biztosítási végrehajtás útján le és felülfoglalt és 1872 koronára becsült következő ingóságok u. m. : 4 drb ló, 4 drb tinó

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtás/t megelőző napon, vagyis 1901. évi augusztus hó 21-én déli 12 óráig 4000, azaz négyezer korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami betétekre alkalmas értékpapírokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlat-hoz nem csatolandó. Az értékpapírok a legutóbb jegyzettárfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításhoz nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgya-lás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti végvénytel adan-dók fel.

Zágráb, 1901. augusztus havában.

Az üzletvezetőség.

Hirdetmény.

Alulírott tisztelettel jelentem a t. közönségnek, hogy a

Léderer-féle

köszénbányák vezérképviselőségét Kaposvárott sikerült elnyernem.

Ez által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a nagyérdemű közönségnek, különösen pedig a

cséplőgép,- téglagyár,- és gőzmalom tulajdonosoknak igen jó minőségű és olcsó tüzelési anyaggal szolgálhatok.

Á R A K :

1. Darabos fűtő barna szén a kapronczai vasutállomásnál be-vagonirozva egy vagon (100 mmázsa) 80 korona. Ugyan az Kaposvárott házhoz szállítva métermázsánként 1 kor. 60 fill.
2. Másodrendű koczka fűtő barna szén ugyan ottan beva-gonirozva egy vagon (100 mmázsa) 70 korona
3. Dió barna szén, cséplőgép,- téglagyár,- és gőzmalom tulajdonosoknak igen ajánlatos ; kapronczai állomáson bevagoni-rozva vagonja (100 mmázsa) 60 korona.

Midőn a jó és pontos kiszolgálásért teljes felelősséget vállalok, üzletemet a nagyérdemű fogyasztó közönség szíves pártfogá-sába ajánlva maradok

Kaposvárott, 1900. évben

tisztelettel

Klauber Ignác,

a L E D E R E R féle köszénbányák.
Dunántúli kerületi vezérképviselője.

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek

e lap

kiadóhivatalánál.